

El Petit de Cal Eril: «Entre la melancolia i la superfelicitat no hi ha res, un bri»

Parlem amb Joan Pons sobre el darrer àlbum 'N.S.C.A.L.H.'

El Petit de Cal Eril | Marc Cuscó

Precursor del pop metafísic, els discos d'**El Petit de Cal Eril** amaguen múltiples lectures i significats. I el nou àlbum, *N.S.C.A.L.H.* (Bankrobber, 2021), no n'és excepció. Parlem amb el músic de Guissona, Joan Pons, per treure l'entrellat del disc, filosofar sobre l'univers, la vida i el temps, i conèixer el seu procés creatiu.

El disc comença amb "Cauen les estrelles", el primer senzill que vas descobrir del disc. Quina metàfora amaga?

Realment, cap. Parteix d'una imatge: moltes vegades, quan a la nit miro al cel i veig les estrelles, tinc la sensació que cauen sobre nostre, o que nosaltres estem anant directament cap a elles. Tot el tema de l'espai, l'univers, les estrelles... És tan delirant. M'atrau molt. Veig l'univers, i no soc capaç d'entendre què significa: em fa sentir minúscul.

Minúscul en un sentit d'insignificant davant la immensitat de l'univers?

No, perquè per mi la vida és el més important. A vegades el pes de la història, o de la immensitat de l'univers, et perd; per això la gent que és tan sàvia moltes vegades es torna boja. Ser capaç

d'entendre més enllà del que la nostra ment peticona pot captar et pot fer parar boig. Per això és important saber relativitzar les coses i saber conviure amb aquestes preguntes tan immenses que quasi bé no tenen resposta.

En aquesta cançó cantes "milers de vides que he perdut, milers de vides que he viscut". A què fa referència? És la idea del multivers i que cada decisió que prenem és una vida, o una línia del destí, que perdem?

No era aquesta la idea [RIU], però em semblen genials les interpretacions de la gent que l'escolta: em semblen exquisites! Per a mi, és una mica la gràcia de les cançons, i per això em costa tant explicar-les com jo les he pensat, perquè jo en realitat, quan les faig, no les penso: em surten de manera bastant automàtica. No sé perquè vaig escriure aquesta frase, però això que dius és molt lògic i interessant. Crec que vaig pensar en què nosaltres som una mena de vehicle de milions de vides. Som vehicles d'altres vides que han anat passant al llarg de la història de la humanitat i canviant de forma, perquè hi ha hagut moltes vides que han començat i acabat, i no hi ha lloc per a tantes. Jo ho entenc com un procés de reciclatge.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=MWorzPep-IE>

És evident que tens un costat molt metafísic. A cançons com "Cap a tu", et dirigeixes a un "tu" físic, a un ent metafísic, quasi una deïtat?

Rarament quan dic "tu" en una cançó penso en una persona en concret. Ni tan sols me l'imagino com una persona, sinó com una nebulosa. No podria dibuixar-ho, però si ho hagués de dibuixar, tindria mil puntets que, si els mires de lluny creus que és una taca negra, i si t'hi apropes veus milers de petits píxels.

També hi ha lloc per l'amor en el disc: "Quan estic amb tu", de fet, mostra un amor desmesurat ("Oh! No m'importa res més quan estic amb tu"). Com vius tu l'amor, i quina visió tens de l'amor romàntic?

Crec que no seré capaç d'explicar-ho. Soc molt tímid i tancat amb aquestes coses, superpudorós. Trobo que soc molt més evident amb les cançons, encara que no ho pugui semblar, que en persona. Per això, quan em surten temes com "Quan estic amb tu" em fa entre gràcia i vergonya, perquè penso que estic sent massa obvi... Encara que després la gent em diu que no s'entén gaire! [RIU].

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=dLyzR18wzZc>

Una de les imatges que crec que més sorprèn de 'N.S.C.A.L.H.' és la de l'espasa roent dins la neu ("Ara

El Petit de Cal Eril Foto: Marc Cuscó

I ara, analitzant-la, a quina conclusió arribes?

Crec que "Ara o mai" tracta d'algú que no vol entrar en el sistema del temps tal com està establert: no vol que li diguin com s'ha de viure el temps, com passa o com s'ha de d'aprofitar, ni què és el temps. És algú que vol triar la seva pròpia manera de viure els moments. El temps, tal com l'entenem, és molt hermètic; però és només una idea concebuda socialment, perquè en realitat el temps no té aquesta particularitat, no és sempre igual. Per exemple, a la nit quan dorms el temps passa d'una manera diferent que durant el dia. Com a societat li hem donat una fórmula matemàtica, però el temps podria ser molt més aquàtic i flexible. I tinc la sensació que aquest

personatge d'"Ara o mai" viatja en el temps i no està d'acord amb aquesta manera de comptabilitzar-lo. En diverses cançons del disc, en realitat, hi ha aquesta recerca del propi temps i de posar en dubte l'eficàcia de com el tenim entès socialment. I si poses en dubte això, ho poses en dubte tot, perquè la nostra societat està superbasada en el temps, en el tic-tac.

El temps com a concepció social, i com a tal, susceptible a ser revisat.

Exactament! És com el llenguatge: dones per suposat que tu parles i t'expresses d'una manera, i que hi ha gent que s'expressa d'altres maneres i amb altres idiomes. Però en canvi, amb el temps, no: tenim la pretenció que per a tothom és igual, i no és veritat. Ni tan sols al llarg de la història s'ha concebut de la mateixa manera. Fa mil anys, la concepció del temps era diferent a l'actual. I la manera en com l'hem dividit ara és molt exacte, molt científica, però molt poc emocional.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=ByMYIVaxJ_w

La idea aquesta d'un personatge que viatja en el temps queda reflectida, no sense un punt d'humor, al videoclip: ajuntant la imatge cavalleresca de tu brandint una espasa amb uns llums de neó futuristes.

Teníem ganes de fer vídeos temporalment confusos, que no se sabés d'on venen: si són del present, del passat o del futur. Tant aquest clip com el de "Cauen les estrelles" són difícils de col·locar en una línia temporal: si els haguessis d'inscriure en una data, et costaria, o bé posaries dues dates completament diferents al mateix vídeo, 1430 i 2323 [RIU]. Això és una cosa que ens atreia molt, perquè també defensa la teoria que el temps és cíclic. El passat, el present i el futur no es troben en línia recta, cada dia arrenquen i tornen a començar, i mai saps ben bé en quin punt de la roda estàs. El títol del disc, *No sabràs com acabarà la història*, també està molt relacionat amb aquest concepte. Ja sigui la gran història de la humanitat, la teva pròpia, o la història d'una petita formiga concreta...: mai saps ben bé què estàs vivint, què t'està passant ni què et passarà. És molt emocionant.

Fotograma del clip «Ara o mai» d'El Petit de Cal Eril

En aquest disc, per primera vegada, hi ha una cançó en italià: "Non tornerai". Com va sorgir? Parles italià?

No el parlo, però

una frase en italià, però vaig pensar que li donava un to encara més melancòlic a la cançó i em va semblar divertit experimentar. Sempre hem experimentat molt amb els instruments però poc amb el llenguatge. Si tu graves una cançó amb una guitarra espanyola o una d'elèctrica, prens una decisió quant a sonoritat. I amb l'idioma també, és com un instrument més.

La lletra és bastant poètica i cuidada, molt trista i bonica alhora... L'has escrit tu directament en italià?

Sí. Tracta d'aquells moments en què et passa alguna cosa que et sembla superimportant: ja sigui superpositiva o molt trista, i sents que per a tu això està canviant el món. Però el món no nota res, tot continua igual i el sol segueix sortint. I això és tan revelador... Pot arribar a ser molt dur, però és el que és. Relata el moment de ser conscient del petit que ets dins del magma de la humanitat, una situació que jo he viscut, com suposo que haurà viscut molta gent.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=6CEYp6s_yg4

Al micròfon t'hi acompanya Valentina Risi, que et fa les segones veus.

És un personatge superdivertit i fresc. Fa molt temps que ens coneixem, ella fa música amb **Valentina & The Electric Post** i, a més, és la companya del bateria de la banda: l'Ildelfons Alonso. Quan vaig fer la cançó, de seguida li vaig enviar perquè en fes una revisió -per no dir cap barbaritat, perquè no en sé gaire d'italià-, i li vaig proposar que hi cantés.

Hem parlat de cançons més filosòfiques i metafísiques, cançons més tristes, i d'altres d'amor. Però també hi ha moments per a l'optimisme. A "Cada dia surt el sol" recuperes la idea de "Non tornerai", però en comptes de per parlar de pèrdua, parles de com de perfecta és la vida.

Perquè visc la vida amb tots aquests microcontrastos -o supercontrastos, depèn de com estiguis-. Entre la melancolia i la superfelicitat no hi ha res, un bri: depèn de com estiguis, com et despertis... És una qüestió d'energies. Aquesta cançó m'agrada especialment, perquè és molt dolça. Té alguna cosa que m'atrapa i que crec que pot agradar molt.

En un moment de la cançó, cantes literalment "la vida és perfecta".

Sí, però crec que em referia a que la vida, en el sentit de la natura, és molt precisa, molt perfecta. Però sempre hi ha un component de sort. Tots formem part d'un sistema molt precís i molt ben fet, però de sobte hi ha accidents o malalties que ho destaroten tot. La vida és perfecta, però ull

cert que li vaig dir al David de las Heras, el pintor que ha fet la portada, que estaria bé qui hagués algun animal, i ell va escoltar el disc, així que podria ser que agafés la imatge del cérvol de manera conscient... Li he de preguntar!

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=vbwPy4j-yx8>

Quant a sonoritat, en aquest disc els greus prenen molt de pes. Es veu molt clar, per exemple, a "Les hores".

Sí, per a mi és el punt diferencial entre aquest disc i l'anterior: *N.S.C.A.L.H.* té una sonoritat més profunda, més gruixuda. Aquesta cançó n'és bon un exemple, pels timbals i el bombo. La sonoritat depèn molt del lloc on graves, i on estàvem enregistrant ens va portar cap aquest so més greu. La veritat és que estem supersatisfets amb el canvi!

En aquesta mateixa cançó, m'agrada molt les voltes que fa la lletra per arribar al "cada dia m'assemblo més a mi".

Cadascú s'ho agafarà a la seva manera, però hi parlo del mimetisme que tenim les persones. A vegades, fa la sensació que quan passes molt temps amb algú, t'hi transformes una mica. I és recíproc: a vegades algú t'estira cap allà, i a vegades, és al revés, tu estires algú cap a tu. És curiós anar-se convertint en altres persones...

L'àlbum es tanca amb "No sabràs com acabarà la història": un curiós final!

Exacte! Això sí que ho vaig tenir clar en el mateix moment de fer la cançó: havia de tancar el disc. Hem intentat canviar-la d'ordre, però jo no ho veia clar, havia de ser la última, perquè dona sentit al disc, el fa cíclic. Ara mateix és una de les cançons a les quals tinc més afecte, en part perquè acabem de gravar-ne un videoclip, que està per sortir, que m'ha trencat molt el cap i m'encanta! [RIU]. Li ha donat una altra dimensió...

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=qwDswowq7UY>

I a més, has decidit que el títol del disc prengui aquest mateix nom.

Sí, tot i que, en un principi, no havia de ser així. Originalment teníem un altre títol, però en acabar el disc no em va agradar, era massa estètic i no acabava de lligar-ho tot. Llavors, rebuscant entre les cançons vaig trobar aquesta frase, que ho englobava tot. Ho vaig detectar passant a net les cançons per fer el llibret -perquè les tenia mal escrites, en fulls i marranejat- i vaig començar a veure el sentit de les cançons, que tenien un fil en comú: el temps, el moment, la història... Ara sembla com si tot ja estigués pensat així des d'un inici i amb un perquè, però realment va ser una decisió molt tardana, vaig trigar en detectar que aquest havia de ser el títol, però quan ho vaig fer, no hi havia volta